

מבשר טוב

דא"ח מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

סעודה ג' פרשת דברים – שבת חזון

עיה"ק צפת תוכב"א

בעמוד ה' מאמר גדלות תשעה באב

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב.

וברש"י: אלה הדברים – לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל.

מבואר בדברי רש"י שמשנה רבינו רמז בדבריו את ענין התוכחות שהוכיח בהם את ישראל ולא רצה לאמרם בפירושו. וצריך עיון דהלא להלן בפרשה אמר להם משה רבינו דברי תוכחה מפורשים וכנאמר להלן בפסוקים: "ולא אביתם לעלת ותמרו את פי ה' אלקיכם", וכן נאמר: "ואדבר אליכם ולא שמעתם ותמרו את פי ה' ותזדו ותעלו ההרה", ועוד פסוקים, ואם כן יש להבין באר היטב מה היה סיבת הדבר שמשנה רבינו רמז כאן את העבירות שהוכיח עליהם את בני ישראל ולא אמרם בפירושו.

עוד איתא בחז"ל [מגילה דף לא עמוד ב] "בתעניות [קורין] ברכות וקללות ואין מפסיקין בקללות וכו'. תנא: כשהוא מתחיל – מתחיל בפסוק שלפניהם, וכשהוא מסיים – מסיים בפסוק שלאחריהן. אמר אביי: לא שנו אלא בקללות שבתורת כהנים, אבל קללות שבמשנה תורה – פוסק. מאי טעמא? הללו – בלשון רבים אמורות, ומשה מפי הגבורה אמרן. והללו – בלשון יחיד אמורות, ומשה מפי עצמו אמרן".

והדברים צריכים ביאור דבודאי אין הכונה כפשוטו שמשנה רבינו ע"ה אמר את הדברים מפיו בלבד, דבודאי כל התורה כולה נתנה לו מפי הגבורה, ומה אם כן הכוונה במה שאמר חז"ל שמשנה רבינו אמרם מפי עצמו.

בספה"ק שם משמואל [דברים תרע"ה] איתא: "הגיד היהודי הקדוש וצלח"ה מפרשיסחא שהמובחר שבספרי מוסר הוא ספר משנה תורה. והיה מזהיר לתלמידיו ללמוד תמיד משנה תורה לעורר לבבם".

וכעין זה כתב בספה"ק פרי צדיק [פרשת דברים ד"ה אלה]: "אומרים בשם היהודי הקדוש וצלח"ה שלמד בכל יום איזה פסוקים מספר משנה תורה שאמר שהוא לו לספר מוסר".

והדבר צריך ביאור אמאי קרא זקני היהודי הקדוש לספר דברים: "המובחר שבספרי מוסר", מה מעלתו הגדולה של זה הספר שהוא המובחר שביותר מכל הספרי מוסר.

שבת זו נקראת 'שבת חזון'. ובודאי יש לזה שייכות ועניין מיוחד עם כל איש ישראל, ויש לידע עניין העבודה המיוחדת לשבת זו, ומה הדבר שאפשר לחזק עצמו כל איש מישראל בכוחה של זו השבת.

ונראה בביאור העניין; דהנה עניין רמז שנאמר כאן בדברי רש"י היינו שאין אומר ומבאר האדם כל דבריו, רק הוא אומר דבר אחד קטן, אמנם אותו הדבר הוא בעצם כולל הרבה דברים פנימים המונחים בו בעומק.

הנה איתא בחז"ל [יומא דף ט עמוד ב] "אמר רבי יוחנן: טובה צפורנן של ראשונים מכריסו של אחרונים. – אמר ליה ריש לקיש: אדרבה, אחרונים עדיפי, אף על גב דאיכא שעבוד מלכויות – קא עסקי בתורה! אמר

ליה: בירה תוכיה, שחזרה לראשונים ולא חזרה לאחרונים. שאלו את רבי אלעזר: ראשונים גדולים או אחרונים גדולים? – אמר להם: תנו עיניכם בבירה. איכא דאמרי, אמר להם: עידיכם בירה".

הרי שנפתקו האמוראים בדבר זה, האם דורות הראשונים עדיפי או דורות האחרונים. ולכסוף פשמו שדורות הראשונים עדיפי, וראיה ממה שלא חזר השראת השכינה ובית המקדש לדורות האחרונים.

אמנם עכ"פ מתוך הדברים יוצא מפורש שבאמת שווים הם כמעט דורות האחרונים לראשונים עד כדי כך שנפתקו בזה חז"ל מי עדיף, והיה להם הווי"א שדורות האחרונים הם עוד יותר חשובים מהדורות הראשונים. והדברים צריכים עיון רב, דהרי מבואר שם בגמרא לעיל: "מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה הרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם. ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים". הרי שבני הדורות האחרונים היה שנאת חנם ומריבות ביניהם, ואם כן האיך רצו חז"ל להשוות את דורות האחרונים לראשונים.

ועוד יותר מזה מבואר ברש"י [ד"ה אחרונים] שם על דורות האחרונים ש"בני מקדש שני רשעים היו בסתר". ואם הדברים הם כפשוטן שהדורות האחרונים היו עושים עבירות בסתר, אין מובן האיך דימו חז"ל להשוותן לדורות האחרונים עם דורות הראשונים.

ויבוארו הדברים על פי היסוד הידוע מהבעל שם טוב הקדוש שאמר שבמקום שמחשבתו של האדם שם הוא.

ורגיל אני להביא לזה את הראיה שהביא לזה הגה"ק האבני נזר ממה שמצינו בהלכות עירובין שיכול אדם להניח פיתו בדרך ולהתנות עליה ויהיה מותר לו אח"כ לילך משם ולהלאה בשבת עוד אלפים אמה. ומפורש כיסודו של הבעש"ט הקדוש שכיון שמחשבת האדם על פיתו, נעשה שם ביתו, והרי הוא כאילו הוא דר שם בכניסת השבת בפועל ממש.

דהנה יש שאדם עובר עבירה בפועל ממש, כשתקפו עליו יצרו, והוא רח"ל מחלל את השבת או שאר עבירות, וכמובן שזה דבר חמור מאוד.

אמנם יש דבר חמור מזה הרבה יותר, והוא העובר עבירה בסתר. דהיינו שיש לפעמים שאין עובר האדם עבירה בפועל כחילול שבת וכדו', אלא רק בליבו, וכגון השונא את חבירו, שנאת חנם, והושב האדם וכי מה עשיתי, הרי לא גנבתי ולא הכיתי אותו, רק אני שונא אותו, ולא עשיתי לו כלום ואין בזה כל עבירה ועוון, אמנם דבר זה הוא חמור מאוד וכאשר יבואר.

ואף יש לפעמים שחושב האדם שהוא מצוה לשנוא את רעהו, דהרי הלה רשע הוא, ויש אם כן לשנוא אותו. אמנם בודאי שזה טעות גדולה ואין שום היתר לכך, וכמבואר להדיא בדברי זקני בתולדות אדם בשם אא"ז הרה"ק מלענטשנא שאמר בשם אא"ז היהודי הקדוש זיע"א וז"ל [תולדות אדם ליקומים ד"ה פנחס]: שמעתי מאבי אדוני מורי ורבי הרב הקדוש זי"ע בשם הרב הקדוש היהודי זצוקלה"ה זי"ע ועכ"י; שמצות אהבת בני ישראל היא כל כך – שיאהוב את כל אדם מישראל. רק אם תראה שעובר עבירה חס ושלום, לשנוא אותו רק בשעת מעשה, ולא אחר כך". ומבואר בדברי קדשו שאין שום היתר לשנוא איש מישראל ואפילו מי שעובר עבירות אסור לשנאתו על כך.

ומקור הדברים הוא בדברי הגמרא בקידושין [דף מט עמוד ב]: "המקדש את האשה וכו' על מנת שאני צדיק, אפילו רשע גמור – מקודשת, שמא הרהר תשובה בדעתו", ויש גירסא שם בגמרא "על מנת שאני צדיק גמור – מקודשת", ולשיטת כמה ראשונים בסוגיא שם אף מקודשת מדאורייתא, עיי"ש. ועכ"פ יוצא מפורש מדברי הגמרא שאפילו רשע גמור יכול ברגע אחד לחזור בתשובה עד שנהפך לצדיק גמור, ואם כן מבואר היטיב דברי אא"ז זיע"א שאין לשנוא אף אחד מישראל ואפילו מי שעובר עבירות רח"ל.

וזה המכוון בדברי הגמרא שבדורות האחרונים היה ביניהם שנאת חנם ומחלוקת, אלו העבירות שבלבו ובמוחו של אדם, שחושב האדם בליבו שאין בכך כלום, הרי לא הכיתי אותו ולא עשיתי לו מאומה, אבל הכתוב עומד וצווח כנגדו "לא תשנא את אחיך בלבבך", אפילו בלבבך לא תשנא אותו, ובאם האדם חלילה

יש בליבו שנאה כנגד חבירו הרי שאז רח"ל נהפך הוא כל כולו למהות של עבירה, שהרי אמר הבעש"ט הקדוש שבמקום שמחשבת האדם שם הוא, ואם כן מה נורא הוא הוא בעת שליבו ומוחו של האדם שקועים כל כולם במחשבות אוון של שנאה ומריבה, הרי שאז הוא כולו מונח ונהפך לשנאה. וזה הרבה יותר חמור ממי שעובר עבירות בפועל, שאין נהפך בזה עצמותו ומהותו לעבירה רח"ל.

וזה הכונה במה שכתב רש"י שדורות האחרונים היה ביניהם 'עבירות בסתר', דבודאי אין הכונה שהיו עוברים עבירות במחשכים כשאינן אדם רואה, דאם כן לא יתכן שהיה להגמרא ספק והוזה אמינא להשוות את הדורות האחרונים לראשונים. ובפרט כפי היסוד הידוע מקדמונים שאף הו"א של גמרא אמת היא, אם כן בודאי שלא זה הכונה. רק הביאור בזה על אותם עבירות הנעשים בסתר בתוך ליבו של האדם, ואין אדם מכיר בהם, כגון שנאה או קנאה, וכן כעס שהכועס כאילו עובד עבודה זרה, וכל כיו"ב. ועבירות אלו הם חמורות ביותר, כי כמבואר כל האדם נהפך למהות של עבירה [שטיק' עבירה], ועבירות אלו הם הם שגרמו לחורבן בית המקדש ולגלות ישראל וסילוק השכינה מביניהם וכמבואר בגמרא שהבאנו ששנאת חנם ואותם העבירות הנסתרות שבליבו ומוחו של אדם, הם היו הגורמים לחורבן בית המקדש, ועבירות אלו הם עוד יותר גרועים משלוש העבירות החמורות, עד שחזרה בירה לראשונים אבל לא לאחרונים.

ואף שאמרו חז"ל: [במדבר רבה פרשה ז] "חביבין הן ישראל שאע"פ שהן טמאין שכינה ביניהם שנאמר (ויקרא ט"ז) השוכן אתם בתוך טומאותם ואומר ולא יטמאו את מחניהם ואומר ולא תטמאו את הארץ וגו'". הרי שהקב"ה שוכן בתוך בני ישראל אף בעת שהמה חוטאים ומריעים. מכל מקום כשיש שנאת חנם ומחלוקת אין השכינה שורה כלל בתוך בני ישראל. כיון שהשנאה לישראל כאילו הוא שנא להקדוש ברוך הוא, ובודאי בעת ששונאים את הקדוש ברוך הוא רח"ל אינו משרה שכינתו בין בני ישראל.

וכידוע שהאר"י הקדוש תיקן שקודם כל תפילה יקבל האדם על עצמו מצוות ואהבת לרעה כמוך, ויכלול את עצמו באהבת ישראל. ולפי הדברים שנתבארו מבואר הדבר היטיב דבודאי אין אפשרות שיתקבלו תפילות ישראל בעת שיש לאדם שנאה על חבירו, דהרי אז הוא כל כולו נהפך לשנאת ישראל, ואין הקב"ה חפץ להשרות שכינתו עליו, ובודאי שאינו רוצה לקבל תפילתו. וזה סיבת הדבר מה שתפילות בני ישראל אינם מתקבלים רח"ל כבודות הראשונים, כיון שהם היה ביניהם אהבה ואחות, והיו מחבבים זה את זה ושמהים זה בהצלחתו של זה, משא"כ עתה שיצר זה של שנאת חנם ומחלוקת עדיין מרקד ביננו, ורבים מחלוקות ומריבות בין ישראל, הי"ו מזה.

ובודאי שאם עבירות שבסתר אילו הביא לחורבן בית המקדש, כמו כן בזמן שיש שנאת חנם לאדם בליבו, דבר זה מביא לחורבן עצמו, ואינו יכול כלל להיות עובד השי"ת. ולכן אף שנראה לאדם שאינו כלל עבירה, הרי כנתבאר דברים אילו הם עוד יותר גרועים מהעובר עבירות בפועל.

והיצר הרע מסמא את עיני האדם ואומר לו על מצוה שהיא עבירה ועל עבירה שהיא מצוה, ומסיתו ואומר לו שאין בכך כלום. וכמו שפירש הבעש"ט הקדוש וכן ביאר א"א"ז היהודי הקדוש מאמר הגמרא בשבת שוחט משום מה מחייב משום צובע. ושם בתוס' [ד"ה שוחט] איתא: "שוחט דעלמא קאי וכו'". ומפרשים שהכוונה לאותו השוחט הידוע של בני העולם היינו היצר הרע וכת דיליה שהם מעוורים את עיני האדם וצובעים לו העבירות ומראים לפניו שהם מצוות, וזה הכוונה שחיובו של היצר הרע לעתיד לבוא יהיה על כך שהוא צובע ומעוור את עיני האדם, וכח רב צריך כדי לידע ולברר את האמת, שדברים אלו הם מפיתוי היצר, ובאמת עבירות אלו שבלב, שנאה קנאה כעס וכיו"ב המה מהעבירות החמורות ביותר, שכל מהות האדם נמשך אחריהם ונהפך כולו לרע רח"ל.

וכח זה השריש משה רבינו ע"ה בזה הפרשה וכנאמר "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל" שהכנים בכל ישראל כח ויכולת לפקוח עיני האדם ולהכיר בפיתוי היצר, ולזה רמז להם את אותם ה'מקומות' שחטאו בהם ישראל, דהיינו אותם החטאים שהם רמוזים, שהם בליבו של אדם ואין מכיר בהם אלא הוא,

אמנם הם 'מקומות' של חטא, דב'מקום' שמחשבת האדם שם הוא, ובזה השריש בקרבם כח ועזר להבחין בזה ולהכיר שרמזים אלו המה חטאים גדולים, ויהיה בכוחם לשרש אותם מקרבם.

דלפעמים אפילו האדם עצמו אינו מכיר ומבחין שיש בקרבו שנאה וקנאה, וכעין מה שרגילים היום לקרוא 'את הכרה' דהיינו דברים כאלה הרמזים בליבו של אדם בפנימותו שאף הוא אינו מכיר בהם, מכל מקום המה קיימים בתוכיותו, ומאבדים ממנו כל דבר טוב ויקר.

ויסוד הדברים מבוא בספה"ק נועם אלימלך [פרשת וירא] וז"ל: "ויאמר ה' למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלה פירוש הגם שהיתה מאמנת באמת שתלד אף על פי כן זה נחשב לצחוק והיתול העברת המחשבה כנ"ל * והיא לא עלתה על דעתה שזה נחשב לנדנד עבירה וחטא כנ"ל מאחר שלא חששה ודחתה המחשבה הזאת לכן ותכחש שרה לאמר לא צחקתי פירוש שהיתה מתנצלת לאמר שלא צחקה כי יראה פירוש מחמת שראתה שהיתה יראה ממחשבה זאת ולא היתה חוששת עליה ודחתה אותה וסברה שאין זה חטא ולא נחשב לצחוק והיתול ה"ו ויאמר לא כי צחקת פירוש לא כמו שאתה סובר שאין זה חטא. אלא גם זה נחשב לצחוק שגם זה לא טוב לצדיק שיעבור על מחשבתו ויפרח איזה מחשבה לא טובה רק צריך לעבוד הצדיק עד שיזדכך ויטהר מחשבתו בזיכוך גדול וטהור בלי שום סיג, עכל"ק.

הרי מבואר בדבריו שישנם דברים המונחים בליבו של האדם שאף הוא אינו מכיר בהם, ולסיבה זו כיחשה שרה לאמר לא צחקתי, אף שאמר לה השי"ת שהיא צחקה. וכמו כן יש לפעמים באותם העבירות שבלבו ומוחו של האדם שאף הוא אינו מכיר בהם, וזה מחמת פיתוי אותו היצר המסמא את ליבו ומוחו של האדם שלא יכיר בחומרת אלו החטאים, ומשה רבינו הכנים עזר וסיוע לבני ישראל שיהיה בכוחם להכיר ולשרש מקרבם את החטאים האלו.

ולכן אמר אא"ו היהודי הקדוש שספר דברים הוא ספר המוסר הטוב ביותר, כיון שבו מונח אותו הכח הנפלא שהשריש משה רבינו בבני ישראל שיוכלו להכיר ולשרש מאיתם אותם החטאים הנסתרים שבלבו של האדם, המחריבים אותו ומרחקים אותו מהשי"ת.

וזה גם כן מסגולת אלו הימים ובפרט בשבת 'חזון', כמו שפירשו צדיקים שהוא לשון מחזה וראיה, שניתן בו כח הראות להבחין ולהכיר בחטאים הנסתרים והגנוזים. וכלשון חז"ל במגילה: "אף על גב דהוא לא חזי, מזלא חזי", היינו אותם הדברים הרמזים, אף אותם שאין רואים, ובפרט אלו החטאים שהם מושרשים בקרב האדם ב'את הכרה' שלו, ואינו מכיר בהם מכל מקום "מזלא חזי", ויהיה בכוחו לחזור בתשובה עליהם ולהתקרב להשי"ת.

וכאמור שאם עבירות אילו של שנאת חינם ושאר העבירות הנסתרות הביאו לחורבן הבית וסילוק השכינה, בודאי שזה מביא אף לחורבן האדם, ובהיפך זה אפשר לבנות את בית המקדש ולזכות לגאולה כללית, ועכ"פ לגאולה פרטית, שכידוע מספרים דכמו שיש גלות כללית כמו כן יש גלות פרטית, וכשהאדם ישוב בתשובה שלימה על העבירות הנסתרות יזכה לגאולה פרטית ולהתקרב להשי"ת.

יעזור השי"ת שנזכה במהרה לגאולה כללית ולבנין בית המקדש בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

מבשר טוב

מאמר גדלות תשעה באב

איתא בסה"ק **אוהב ישראל** (לשבת חזון) ששבת חזון היא יותר גבוהה משאר שבתות השנה, וז"ל: יש לומר אשר שבת חזון הוא יותר גדול במעלה מכל שבתות השנה, על דרך שנשאלתי פעם אחת לבאר המדרש דאיתא שם לא היה יום מועד לישראל כיום שנחרב בית המקדש, ע"כ, והוא פלא", עכ"ל.

ואפשר לומר בביאור דבריו דענין מועדים הם זמנים, וכמו זמן שמלך בשר ודם נותן להפגש עמו, שבאותו זמן יש רשות לכל מי שרוצה להיפגש עם המלך לבוא לפניו ולהפגש עמו, כמו כן ענין המועדים שהם זמנים שנתן המלך מלכו של עולם להתקרב אליו ולהפגש עמו.

והיינו שענין תשעה באב והחורבן והיסורים שבאו בעקבותיו בגלות הארוכה שעוברים עם ישראל, אינם עונש גרידא, כמו מלך בשר ודם שכועס על עבדיו ומענישם, ואוסר עליהם לבוא לפניו, ואינו רוצה להכירם, ושלא יהיה להם קשר עמו, רק סיבת החורבן והיסורים הם לטובתם של עם ישראל.

וכמו שמבואר במדרש על הפסוק (תהלים עט, א) "מזמור לאסף אלקים בו גוים בנחלתך וגו'", ומקשה המדרש (איכה רבה ד, יד) "כתיב מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך, לא הוה קרא צריך למימר אלא בכי לאסף, נהי לאסף, קינה לאסף, ומה אומר מזמור לאסף. אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיידה וציירה, ויצא בנו לתרבות רעה, מיד עלה המלך לחופה, וקרע את הוילאות, ושיכר את הקנים, ונטל פדגוג שלו איבוב של קנים והיה מזמר, אמרו לו המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו. כך אמרו לאסף הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל, הדא הוא דכתיב (איכה ד, יא) ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה", עכ"ל המדרש.

הרי שסיבת החורבן הנורא והיסורים היו לטובת עם ישראל, כי עדיף כן מאשר ישפוך ה' חמתו על שונאיהם של ישראל ח"ו.

וכן מפורש בדברי רבינו יונה (מסכת ברכות, דף כב: בדפי הרי"ף, דיבור ראשון) שכתב וז"ל: "שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו דבריהם בדברי שבח ותנחומין וכו', וכן מאי דכתיב (סוף איכה) כי אם מאוס מאסתנו אינה תוכחה, שכך ר"ל וכי מאוס מאסתנו קצפת עלינו, כלומר לא היתה השנאה כל כך שלא תשיב (צ"ל תשוב) אלינו, ותמאום אותנו כמו הדבר המאוס שאין אדם רוצה בו כלל, אלא קצפת עלינו, ומי שקוצף חוזר ומתרצה, מפי מורי הרב נר"ו", עכ"ל.

הרי מבואר ברבינו יונה שאפילו שמאם הקב"ה בבני ישראל, אבל לא היה חלילה בחינה שימאום עד כדי כך שלא ירצה לדבר ולהתעסק עמהם מחמת המיאום, אלא אחר המיאום ג"כ קצף עליהם, ומי שקוצף הוא מתרצה אחר הקיצוף.

וזה נעשה לדורות על כל בני ישראל, שאפילו שיהיו במצב מיאום ביותר, הקב"ה יקצוף ויתרצה עמהם. ומכאן ושורש זה יהיה שורש גאולת ישראל בביאת משיח צדקנו, וכמ"ש בגמרא פנהדרין (צח). "אין בן דוד בא

אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב, והיינו שאפילו שהדור חייב, והם במצב של מיאוס ח"ו, הקב"ה יתרצה ויחזירם בתשובה, שהרי בזמן שהדור כולו חייב אין יותר כל תכלית ותועלת מן הגלות, ועל כן נגאליים.

ומה שמייסר הקב"ה את בני ישראל הוא כדרך האב המייסר את בנו שהוא לטובתו, וצער הוא לאב כשמייסר את בנו, וכן מבואר להדיא בפסוק (דברים ה, ה) "וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מייסרד", הרי מבואר להדיא בפסוק שהייסורים שמייסר הקב"ה את בני ישראל הם כדוגמת צער וייסורים שגורם אב לבנו, שזה מתוך אהבה וצער.

כי לקב"ה עצמו יש גם כן צער גדול מצרות ישראל שהם עוברים בזמן הגלות. על דרך משל מי שבנו חלה, והאב עצמו הוא רופא, ומנתח את בנו ומכאיב לו, והבן בוכה וצועק על יסוריו ומכאוביו, והאב אינו שות לבו לזה. והרואה יתמה לעצמו איך יתכן כדבר הזה, הרי אב הוא רחמני בטבעו, והיכן הם רחמי האב על הבן. אך האמת היא דגם את הניתוח עצמו עושה האב רק מחמת רחמיו על בנו, בודעו כי ניתוח זה יכול להציל את חייו, וכוונתו היא לטובתו של בנו להצילו ממות לחיים. וכן גם הענין בהורבן בית המקדש שהקב"ה מצטער בצערן של ישראל, ועצם ההורבן והעונשים הכל הוא לטובת בני ישראל.

ועל פי הנ"ל עולה שתשעה באב הוא זמן גדול של התקרבות בין עם ישראל להשי"ת, והוא מועד זמן שבו אפשר להיפגש עם המלך מלכו של עולם, והוא עת רצון להתפלל ולבקש על כל ההצטרפויות השונות שיש לאדם, וזמן מסוגל שתקובל תפלתו.

וכמו"ש בספר **אמרי פנחס השלם** (שער שבת ומועדים אות שעו) וז"ל: "אמר ידעתי דבת"ב בעת שיושבין על הארץ הוא עת רצון גדול ויכול אדם לפעול בתפלתו להשי"י מה שצריך וסיפר מעשה על זה".

ולפי הנתבאר מובן מדוע בתשעה באב בעת יושבו על הארץ הוא עת זמן טוב לבקש מהשי"ת שאלתו מה שחסר לו, כמו שנתבאר שלא היה מועד עמו תשעה באב, ומועד זה מיועד לחבור מיוחד חזק ונורא, וברחמי שמים שאין להם סוף נפגשים עם השי"ת, ואז הוא העת והזמן לבקש מה שחסר לו.

ובאמת כל ימי בין המצרים הם ימים חשובים וכעין מועדים. וכמו שכתב **המהרש"א** במסכת **בכורות** (ח"א דף ה: ד"ה הג') וז"ל: "ע"ד שאמרו בשמעתין תרנגולת לכ"א יום וכנגדו בלזו, ואמרינן שרמזו ירמיה מקל שקד אני רואה שהם כ"א יום מי"ז בתמוז עד ט' באב, והם רמזו לו ימים אלו בזוגיתא אוכמתא ע"ש הגלות, ולפי שיש עוד כ"א ימי סליחה ושמחה מי"ט ראשון של ר"ה עד כ"א תשרי שהוא הושענא רבה יום גמר החתימה כדאיתא במדרשות, והוא שרמזו לו בזוגיתא חירותא ג"כ ע"ש ליבון עונות. וכך א"ל הרי תרי ביעי שהתולדה מב' זוגיתא הן כולן לבנים, ואין ניכר איזה מהשחורה ואיזה מהלבנה, כן אין לכם היכר כי מקרה אחד יקרה את כולן, שהפורעניות והטובות שוים בימים בשיעור אחד זה כזה כ"א יום הן, ואין כאן מקום תקוה לכם. והשיב בדוגמא זה עיוי אוכמתי כו', הן ב' שעירים שהביאו ישראל ביום הכפורים, החירותא היא שהיתה לה' והאוכמתא שהיתה לעזאזל, והגבינה שהיא התולדה מהן שניהן לבנים, שגם השעיר לעזאזל היה מלבין עונותיהם של ישראל, שנאמר ונשא השעיר וגו', וכמו"ש שהיו קושרין בההוא שעיר המשתלח חוט של זהורית וכיון שהגיע למדבר היה מלבין. וכן הוא הענין בב' זוגיתא שהיו שניהם תולדותם לכ"א יום, ותולדות שניהם היו ביצים לבנים, כי הנה שני שיעורים כ"א יום ג"כ תולדותיהן שוין בליבון, כי כמו שהכ"א יום שמראש השנה עד הושענא רבה תולדות ליבון עון וכפרה עליהם, כן גם ימי כ"א יום פורעניות מי"ז בתמוז עד ט' באב היה תולדות ליבון עונות, כי הצרות ויסורין מכפרין, כמו"ש הגלות מכפר", עכ"ל.

ובספר **אמרי פנחס השלם** (שער שבת ומועדים אות שנג) כתב: "בשם הרב ז"ל, כ"ג ימים של קטנות שמי"ז בתמוז עד אחר ת"ב הם נגד כ"ג ימי הגדלות של ר"ה עד שמחת תורה, וביאר הוא נ"י אף ששם כ"ג ימים חוץ שמחת תורה זהו משום ספיקא דיומא וגם כאן יש דוגמתו עשירי באב, שם בר"ה הוא יום הזכרון ובי"ז בתמוז סגולה לכתוב קמיע לזכרון (ראה משנת חסידים מסכת תמוז ואב פרק א) וביום שמחת תורה אומרים

אתה הראית, ואחר ת"ב בשבת נחמו קוראים (בפרשת ואתחנן) אתה הראית, כי בין בימי הרעה בין בימי הטובה ד' הוא האלקים וגו', עכ"ל.

והיינו שהם זמנים של מועד וחיבור בין השי"ת וישראל, אלא שבין המצרים החיבור הוא מתוך צער, ובימים טובים מתוך שמחה.

ואמר הרמב"ם רבי ישראל מרוזין זצוקלה"ה בשם אביו הק' הרמב"ם ר' שלום שכנא מפראביטש זי"ע (עירין קדישין, בין המצרים ד"ה א"א) בזה"ל: "א"א זצ"ל אמר שמן הג' שבועות יודע לו הימים טובים וכו' כי הג' שבועות הם כנגד ג' רגלים", והיינו שמן השלושה שבועות של בין המצרים היה יודע איך יראו אצלו כל הימים טובים.

ובסו"ק אוהב ישראל (פרשת פנחס ד"ה למה) כתב וז"ל: "למה קורין פרשת פנחס בשבת בין המצרים ברוב השנים, אשר כל עיקרי המועדים כתובים בפרשה זו ועל כרחך לא דבר ריק הוא. אך בכוונה מכוונת עשו הז"ל זה ברוח קדשם, אמנם יש לומר בהעיר לב ושום שכל, דאלו הכ"א יום שבין י"ז בתמוז למ' באב הם מקוריים ושרשיים לכל המועדות של השנה שהם בכללן גם כן כ"א יום, היינו שבת וראש חודש, ז' ימי הפסח, יום חג השבועות, ב' ימים של ראש השנה, יום הכפורים, ה' ימי חג הסוכות. וסימנך א"ך טוב לישראל (תהלים עג, א), ואלו הכ"א יום שבין המצרים הם מקורים שרשיים להם", עכ"ל.

והוא כמו שנתבאר דכ"א ימי בין המצרים הם מועד של חבור להשי"ת מתוך צער הדדי, דהקב"ה שהוא מלא רחמים בלא סוף, מצטער על כך שעל ידי החורבן ואחרי החורבן יש לבני ישראל צער ויסורים עד אין סוף.

וזה כמו שכתבנו שהוא כדוגמת אבא שהוא רופא מנתח שבנו נזקק לניתוח והוא מנתח אותו, ואע"פ שכואב לבנו, וממילא כואב גם לאב עצמו, ורחמי האב על הבן, בכל אופן הוא עושה לו פעולה זו כי יודע שזה לטובת בנו כדי לרפאותו ולהצילו ממות לחיים, אך עכ"פ האב הוא מלא צער וכאב מזה. וכן הקב"ה הוא מלא צער על מה שישראל נמצאים בצער מחמת החורבן, אע"פ שזה לטובתן של ישראל כי שפך חמתו על עצים ואבנים.

ועוד כתב בסו"ק אוהב ישראל (לפסח, ד"ה אלה מועדי) וז"ל: "אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם במועדים (ויקרא כג, ד), הנה אנו אומרים מקדש ישראל והזמנים, דבאמת אצלו יתברך לא שייך זמן, דהוא יתברך למעלה מן הטבע והזמנים, אך מאהבת ישראל עמו אשר בחר בהם, ועבורם הוצרך לברוא את כל העולמות, הוכרח גם כן לחדש הזמן. והנה בג' רגלים אז נמשך השי"ת לתוך הזמן, ויש התגלות אורו על הכנ"י, ובמה ממשיכין אותו כביכול לתוך הזמן, כשאנו מדבקים את עצמינו אל ראשית המחשבה אשר עלה ברצונו הפשוט לברוא הזמן בשביל ישראל, כמ"ש (ירמיה ב, ג) קודש ישראל לה' ראשית תבואתו, אנו ממשיכין ומזמינים את הקודש לשכון בארצנו להיות כביכול נמשך ויורד לתוך העולמות, וזהו במועד שאנו מזמינים את הקודש, ובזה אנו ממשיכין אותו לתוך הזמן על ידי שאנו מדבקים עצמינו בבחינה הגבוהה למעלה מן הזמן", עכ"ל.

וכתבו בספרים הקדושים שיש ב' מיני זמן, ישנם זמנים אשר הם מעוררים את לבות בני ישראל לתשובה ודביקות בהשי"ת, וישנם זמנים אשר הם בהסתרה גדולה וצריך האדם לעורר הזמן.

והביאור בזה הוא, על פי מה שנתבאר שכלליות הגלויות הם זמן מסוגל להתחבר אל השי"ת ולהכניסו לתוכו להיות משכן ה' בלב האדם, ובפרט כשהשי"ת בהסתרה, והאדם משתדל לגלותו ולהתקרב אצלו הוא יכול להגיע לבחינה כמו ראיית פנים בעזרה בזמן שבית המקדש היה קיים.

והנה ברמב"ם (הלכות תעניות פ"ה הי"ט) כתב וז"ל: "כל הצומות האלו עתידיים ליבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידיים להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה, שנאמר (זכריה ה, יט) כה אמר ה' צבאות צום

הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו", עכ"ל.

ובפשטות תמוהים הדברים, שהתעניות שהם בזמנים שהיה עת צרה ליעקב, ולפעמים ביסורים נוראים של הריגת שונאי ישראל ביסורים וכו' כמבואר בחז"ל, יתהפכו לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

אכן להנתבאר מבואר, מכיון שהוכחנו שזמני החורבן וכו' הם מועדים של פגישה וחיבור של השי"ת עם ישראל באהבה נוראה מסותרת מתוך יסורים של שכינתא בגלותא וכו', כמ"ש שם, אם כן הם כמו כל שאר המועדים, אלא רק שחסרה בהם השמחה, ולעתיד לבוא תבוא בהם השמחה בגלוי, ויוודע לעין כל שכל החורבן היסורים הנוראים היו בכחינת שפך חמתו על עצים ואבנים (ראה איכה רבה ד, יד), וביסורי ישראל נתכפרו עוונותיהם הרבים וממילא היסורים הם לטובה.

וכבר אמר הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זצוקללה"ה שלעתיד לבוא יתגלה שבני ישראל לא סבלו כלל יסורים, והכל היה חסדים נסתרים וכו'. וכדאיתא בספר היכלי שם (פרשת משפטים) וז"ל: "כאשר יהיה לעתיד במהרה בימינו שיתגלה כל כוונת הסיבובים וגלגולים שעברו על ישראל כל ימי היותם שהם חסד גמור, וכמו ששמעתי מהרב הגאון מו"ה שלום האבד"ק קאמינקא שאמר בשם המנוח הק' מראפשיץ שיתגלה שאפילו הסתרת פנים לא היה", עכ"ל.

והן הן הדברים שנתבארו. ובפרט שגם בעת היסורים עצמם היה חיבור ודביקות השי"ת בעמו ישראל, שרק על ידי זה יכלו בני ישראל להתקיים בגלות המר והנורא אלפי שנים, ובעבודתם להשי"ת מתוך הסתר יסורים וכו' הביאו לתיקון העולם ולגילוי המשיח, והי רצון שנזכה לזה בקרוב ממש אכ"ר.

והדברים מבוארים היטב על פי מש"כ בסה"ק אוהב ישראל (פרשת פנחס ד"ה למה) וז"ל: "וזהו ט' אב, היינו שהוא יהיה לעתיד לבוא אב וראש לכל המועדות כולם, אך עתה בעת הגלות טוביה גניז בגוויה וכו', ועל פי הנ"ל מבואר שאלו הכ"א יום הם ימים טובים גדולים מאוד, אך בעונותינו הרבים עדיין אין אנו ראויים להם וטובייהו גניז בגווייהו, ואי"ה כשנזכה במהרה בימינו לעשות תשובה ומעשים טובים לזכך החומר ולהעביר זוהם הזהב, אז יתגלה רב טוב הצפון, כי אז נהיה ראויים לכל הברכות וישועות טובות מצד הדין, ואז יהיו הכ"א ימים טובים גדולים ונוראים אשר אין להעריך, והם מקוריים שרשיים לכל הכ"א ימים טובים שאנו עושים בזמן הזה, ועל כולם יהיה ט' באב למועד יותר גדול. ולזה אנו קורין פרשת פינחס אשר כל המועדות כתובים בו בימים האלו, כי מהם נמשכים כל המועדות והמשכיל יבין", עכ"ל. הרי מבואר בדברי קדשו שלעתיד לבוא יהיה תשעה באב ראש לכל המועדים, והן הן הדברים שנתבארו לעיל.

ולבאר היטב שייכות ושורש שלושת השבועות של בין המצרים ותשעה באב ושאר התעניות למועדים, אפשר לבאר כן, דיסוד מועד הוא זמן המיועד לפגישה בני ישראל עם השי"ת, וזוהי בחינה שאין רואים זאת במקומות אחרים. וזה כמו שהיה במועדים בזמן שבית המקדש היה קיים שהיו ישראל עולים לרגל לבית המקדש, דיסודו הוא לראות את השי"ת כמו שנתבאר, וכמובן שעל ידי שמתראים עם השי"ת מתעלים מאוד ברוחניות, אלא שבזמן שבית המקדש היה קיים היתה בחינת ראייה רוחנית זו עם השי"ת בגלוי ובהרגש עמוק, וחויץ ממה שהיו נתעלים עי"ז, גם היה אז זמן מסוגל לבקש מהשי"ת ולהושע ברוחניות וגשמיות ובכל הענינים לטובה.

ולכן חשובים כל כך זמני המועדים, וכמו שפירש פ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה בשם הבעל שם טוב הק' זיעוב"י את הפסוק (תהלים קב, א) "תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו", דעיקר תפילת העני הוא שיוכל לבוא למצב של שיהיה לפני ה' ישפוך שיחו ליענות ברוחניות ובגשמיות ובכל הענינים לטובה.

והתעלות זו היא משרשי ויסודי התורה"ק והמצוות, להגיע לדרגה שיוכל לראות וליראות עם השי"ת. ובזמן המועדים שנראים לפני השי"ת ועי"ז מתעלים, הוא עת רצון גדול מאוד.

ואפשר שזה טעם המנהג של החסידים ואנשי מעשה לשמור יומא דהילולא של הצדיק, ולשמוח אז ולעשות סעודה, הוא מכיון שהצדיק לפני שנפטר מתעלה בשיא המדריגה שלו, כמו שכתבו בסה"ק **דברי בינה** (פרשת וילך, דקמ"ט ד"ה וזה) וזל"ק: "שהקדוש ברוך הוא ממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום (ראש השנה יא.), היינו שהקדוש ברוך הוא ממלא כל ימיהם ושנותיהם של הצדיקים בתוספות אור הקדושה מיום ליום, שכל יום מאיר בחבירו עד שנתחברים כולם, יום הראשון **עם היום האחרון, שהוא מקבל אז תוספות ברכה וקדושה עליונה**, וכמו שכתוב (תהלים קד, כט) תוסף רוחם יגועון", עכל"ק.

וכ"כ דו"ז בסה"ק **ארון עדות** (פרשת וילך, דשצ"א ד"ה וילך משה הב') וזל"ק: "משה רבינו ע"ה עסק כל ימיו להכניס תורה בלב ישראל ולהופיע בהם אור הקדושה, ואפילו הקטן בדעת שלא היה יודע להתעורר מעצמו ולהכין לבו לכך, היה משה מרכין עצמו אל מדרגתו השפלה והשפיע לו ג"כ לפי בחינתו וכו', אולם כל זה היה קודם לכן, אבל עתה לפני פטירתו נתעלה משה המדרגה גבוהה מאוד עד שלא היה יכול עוד להשפיל עצמו כל כך", עכל"ק.

והם נראים אז לפני השי"ת, ומבקשים כל טוב ברוחניות וגשמיות לכל אנשי שלומם שיחי, ובודאי מתראים אז עם השי"ת, וממילא הוא יום מועד ויום סגולה לדורות עולם, כמו בחינת המועדים.

ומה שנראים הצדיקים לאחר פטירתם לפני השי"ת הוא בבחינה גדולה מאד. דהנה ישנם דרגות לאין סוף לבוא לפני השי"ת, כמו שמצינו בקבלת התורה בהר סיני, שאז התראה הקב"ה לבני ישראל, ואמר לכל חלק מבני ישראל עד היכן יוכלו לעלות בהר, כל חלק היה לו מחיצה לעצמו, ומאותו מקום ולהלן היה אסור בתחלתו, והיה שייך על זה עונש מיתה.

כמו שמצינו בנדב ואביהו שמתו כשהקטירו קטורת, והיה זה (לפי אחד הפירושים בחז"ל) מפני שנסתכלו במה שלא הורשו להסתכל בקבלת התורה, כדאיתא **במדרש** (במדבר רבה ב, כה): "אמר רבי הושעיה וכי קילורין עלתה עמהם לסיני כמה דתימא (שמות כד, יא) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו, אלא מלמד שזנו עיניהם כלפי שכינה כאדם שמביט בחבירו מתוך מאכל ומשתה".

וכמו שיש לזה מקום מיוחד כמו כן יש לזה זמנים מיוחדים. וזמן הייחוד עם השי"ת בבחינה הגדולה ביותר בעוה"ז היא הכהן גדול ביום הכפורים, שנכנס לפני ולפנים בקודש הקדשים, וכתוב (ויקרא טז, יז) "וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקודש עד צאתו", ואפילו מלאכים לא יכלו להיכנס אז לאהל מועד, כמו שפירשו חז"ל **בירושלמי יומא** (פ"א ה"ה, מובא בתוס' מנחות קט: ד"ה נזדמן) "כתיב וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקדש עד צאתו, אפילו אותן שכתב בהן (יחזקאל א, י) ודמות פניהם פני אדם לא יהיו באהל מועד".

ומכאן יחוד הכהן גדול ביום הכפורים, ממנו שורש לכל איש ישראל שיהיה באפשרותו להתייחד עם השי"ת בבחינה מסוימת, ולהיות עם השי"ת כל אחד ואחד מבני ישראל לפי דרגתו.

והייחוד של השי"ת עם בני ישראל בתשעה באב וכימי התענית לטהר אותם ולזככם כמו שנתבאר, הוא יותר מאשר בימי המועדים לשמחה. מכיון שבימי המועדים והשמחה נמצאים בני ישראל במדריגה רמה, כמו שהיה בקבלת התורה בהר סיני שהיו ישראל במדריגה רמה מאוד, בהכנת שלושת ימי הגבלה, ומראש חודש סיון היה הדיבור של השי"ת אליהם "ואתם תהיו לי מלכת כהים ועם סגולה" (שמות יט, ו), וכן הכהן גדול ביום הכפורים שנכנס לקודש הקדשים, אז היה נמצא במדריגה גבוהה מאוד.

מה שאין כן בימי בין המצרים והתעניות – בכל מצב שהיו בני ישראל התייחד עמהם הקב"ה, ולא סתם ייחוד אלא שהתיימר עמהם, כמו שנתבאר לעיל שהיו הייסורים כמו ניתוח בבשר החי להסיר מעם ישראל את הרע והטומאה. וזו בחינת ייחוד יותר גדולה מבימי המועדים, כי בחינת היחוד של ימי התעניות הם מתוך אהבה מסותרת ורחמים עצומים, וצער השכינה כמה שמכלו אז עם ישראל.

ולכן תשעה באב וימי התעניות הם שורש לבחינה הגדולה של מועדים, שלעתיד לבוא יתגלה הכל, ולא יהיה הסתר בחסדי השי"ת, והייחוד יהיה בגלוי, והמועדים שיתגלו בימות המשיח יהיו באופן נעלה נשגב ונורא לכל יהודי, כי כלעומת שכל יהודי היה בהסתר פנים בימי הצרות והתעניות, אז לעומת זה יזכה כל אחד לקדושת המועדים שיתגלו בימות המשיח.

ולכן מובן שהזמנים הללו הם שורש המועדים בזמן הזה, ועוד יותר לעתיד, שאז יהיו בגלוי ובשמחה, כמו שנתבאר.

ובזה יבוארו דברי הגמרא במסכת ברכות (נד.) "חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, שנאמר (דברים ו, ה) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו', בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע ובכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל ממונך דבר אחר בכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו".

ולכאורה תמוה איך שייך להודות על הרעה כשם שמברך על הטובה. ובנתיב דברינו אפשר לבאר, דהרי מפי עליון לא תצא הרעות, ובודאי כל הייסורים והרע שאדם סובל הוא לרפואות טובות ממחלות רוחניות שבו, ומחלות גופניות שורשם במחלות רוחניות, כמ"ש "א"ז בסה"ק תולדות אדם (פרשת כי תצא, דרל"א ד"ה ונוכל) וז"ל: "כשבא על אדם יסורין או שאר חסרון חלילה בבני ומוזנא, עיקר המכוון בכדי שעל ידי זה יוכנע לב האדם, וישעבד את לבו לאביו שבשמים, והרפואה לזה שיפשפש וימשמש במעשיו, כי כל הייסורים יש להם שורש, עבור שפגם בזה המקום ובשורש השפעה שמשם נובע זה הדבר, ונפסק ההשפעה, ולכן בא החסרון עבור כן, ואם יפשפש במעשיו ויוודע לו מה שחטא, ויתקן את אשר העווה וקילקל מעשיו מקודם, ממילא ילך ההשפעה כמקדם ויוסר כל החסרונות", עכ"ל"ק, וכמו שהבאנו לעיל שלעתיד לבוא יתגלה שכל הייסורים היו חסדים מכוסים.

ואם מאמין שהכל לטובה, כמדת נחום איש גמזו שעל כל מה שבא עליו אמר גם זו לטובה (תענית כא.), וכל מה דעביד רחמנא לטב עביד (ברכות ס:), אם כן יכול הוא להודות על הרעה כשם שמברך על הטובה. ומה גם שכידוע מהמדרש, ומובא בסה"ק תולדות אדם (פרשת בחוקותי, דקמ"ה ד"ה ה' אלקי ישראל) שנסיון העושר חמור מנסיון העוני [והייסורים].

אם כן, בזמן שבאים על אדם ייסורים הוא יכול להתעלות ולהתקרב להשי"ת.

דהנה כתבו בספה"ק שראשית ויסוד לרוחניות מוכרח להיות מופרש מתאוות גשמיות, כמ"ש בסה"ק נועם אלימלך (פרשת לך לך, ד"ה ויאמר ה') וז"ל: "צריך האדם לעבוד הבורא ברוך הוא בשלש מדרגות זה אחר זה, דהיינו מתחילה צריך לשבר כח התאוה המוטבע באדם מדרך הטבע, כגון אכילה ושתיה וכיוצא בהם, שיהא אכילתו בקדושה ובטהרה, ועל ידי זה הוא משבר כח אלקים אחרים, דאלקים גימטריא הטבע. ואחר שמשבר כח אלקים אחרים זוכה לבא למדרגת יראה שהוא אלקים חיים. ב' צריך האדם לשבר המדות השפלות שבו שהם אצלו בתולדה מיום צאתו מרחם אמו, יש בני אדם שמדותיהם יותר גרועים משאר בני אדם במדה זו, דהיינו למשל מדת כעס וכדומה, ששאר מדותיו גרועים מחבירו בתולדה, ואחר שמשבר כח המדות השפלות והגרועות הוא זוכה לבא לאהבת הבורא ברוך הוא. ואחר כל זאת צריך לבוא למדרגה ג' שהיא התפארות וכו', עכ"ל"ק.

ומי שהוא נמצא בייסורים ועינויים, הרי הוא מופרש מתאוות הגשמיות, וממילא בניקל לאדם זה להיות באפשרותו להתקרב להשי"ת.

ונראה שזה הטעם שהקדושים והצדיקים בכל הדורות קבלו עליהם יסורים וגלות וכו', מפני שרצו להתקרב לפני השי"ת. וכן כתב בסה"ק **נועם אלימלך** (פרשת וישב, ד"ה או יאמר וישב יעקב) בשם **המגיד הק' ממעזריטש זי"ע** שבגלות אפשר להתקרב להקב"ה יותר בניקל ובקירבה יותר גדולה מאשר בזמן שבית המקדש היה קיים. וזל"ק: "על דרך ששמעתי משל מתוק מפי **אדומ"ז הרב המגיד דק"ק ראויני זלה"ה**, והוא שאנו רואים שכעת אשר אנחנו בגלות המר יש בני אדם שזוכים לרוח הקודש בקל יותר מבימי הנביאים שהיו צריכין השבעות והתבודדות רב כידוע כדי שישגו הנבואה ורוח הקודש", עכל"ק.

לקבלת הגליון מידי שבוע למייל שילחו מייל לכתובת m0732951213@gmail.com